

Radonový program TERA

TSRS - Senzor radonu UART a relé Technický popis a návod k obsluze

v.2 – 2019

Obsah

1	Úvod	2
2	Popis a použití	3
3	Obsah balení.....	4
4	Technické parametry	4
5	Návod k obsluze.....	5
6	Prohlášení o shodě	7
7	Servis	7
8	Záruka.....	7
9	Příslušenství.....	8

Návod také dostupný na www.tesla.cz

VLASTNICKÁ PRÁVA

Tato publikace ani její části nesmí být žádným způsobem kopírovány, znovu vydávány, překládány nebo převáděny do elektronické formy bez předchozího písemného souhlasu TESLA.

Informace obsažené v tomto návodu se vztahují pouze k součásti systému TERA v titulním listu. Další verze a modifikace mohou být vytvářeny bez předchozího oznámení uživatelům verze stávající. TESLA se snažila, aby informace obsažené v návodu byly postačující a bez chyb. TESLA nenese žádnou odpovědnost za chyby, opomenutí a škody vyplývající z použití těchto informací. Odpovědnost TESLA za chyby je omezena pouze na opravu těchto chyb a níže uvedený poradenský servis.

Uživatel by se měl seznámit se základy obsluhy daného produktu. Pokud se při obsluze produktu uvedeného v titulním listu vyskytnou nějaké problémy, kontaktujte prosím:

TESLA
Rubeska 215/1
190 00 Prague 9 - Vysocany
www.tesla.cz

1 Úvod

Tento dokument popisuje technické parametry a obsluhu senzoru radonu TSRS.

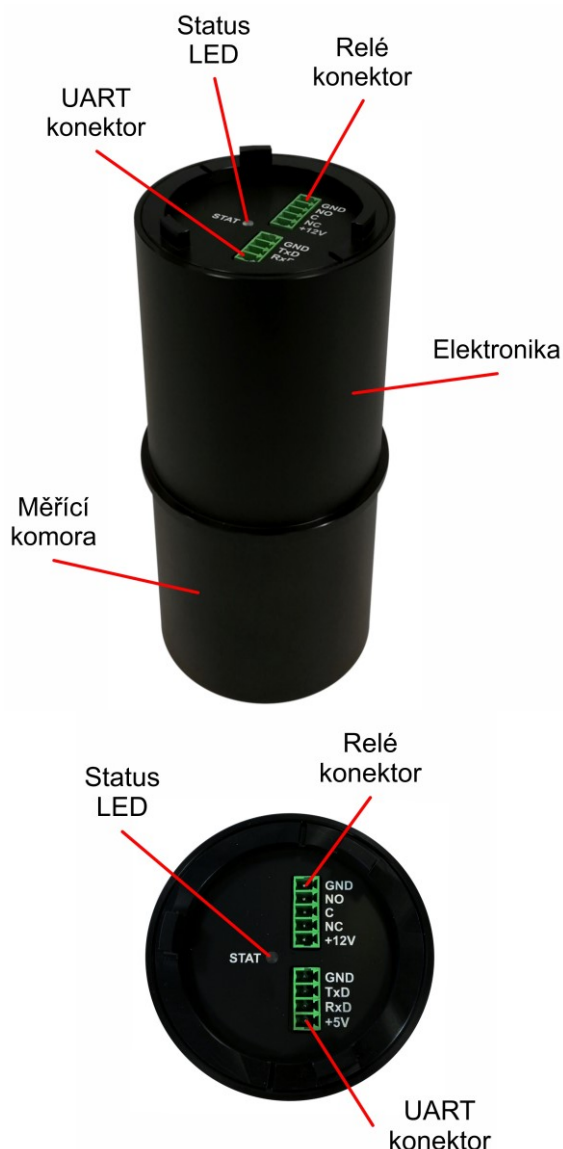
Jedná se o produkt vyvinutý a vyrobený v České republice. Všechna práva na tento výrobek jsou vyhrazena TESLA. Nabídka, případně dodávka tohoto výrobků nebo služeb s výrobkem spojených neobsahuje předání těchto vlastnických práv.

Před použitím výrobku se prosím dobře seznamte s tímto návodem a se všemi provozními a bezpečnostními upozorněními. Dodržováním provozních a bezpečnostních opatření lze předejít poškození zařízení, či zraněním a úrazům obsluhy. Provozní a bezpečnostní upozornění jsou v dokumentu označeny takto:

***Pozor!:* Takto formátovaný text značí provozní a bezpečnostní upozornění.**

Zařízení používejte pouze předepsaným způsobem a pro uvedené oblasti použití. Při předávání výrobku třetím osobám předejte spolu s ním i tento dokument.

2 Popis a použití

Tento přístroj je určen ke kontinuálnímu měření objemové aktivity radonu v uzavřených prostorech, jako jsou obytné místnosti, sklepy, podzemní prostory, atd.

Základem senzoru je měřicí komora s polovodičovým fotodetektořem. Radon vstupuje do komory difuzí přes vstupní filtr ve dně sondy. Sonda měří pouze, když je připojena k napájení. Aktuální výsledky jsou zpracovávány ve 4 minutových intervalech, z kterých se průběžně počítá hodnota krátkodobé koncentrace radonu (1 hodinový klouzavý průměr – průměr z 15 po sobě jdoucích 4 minutových zpracování). Počítá také dlouhodobou hodnotu koncentrace radonu (24 hodinový klouzavý průměr). Senzor ukládá do vnitřní paměti časové záznamy hodnot koncentrace radonu, včetně hodnot teploty a vlhkosti (typicky v intervalu 1 hodina). Dále jsou do paměti senzoru časově zaznamenávány také naměřená energetická spektra (typicky v intervalu 12 hodin). Stahovat data z paměti senzoru lze kontinuálně během měření nebo jednorázově po skončení měření. Změřená data pro UART se aktualizují každé 4 minuty. Senzor se umísťuje do libovolného místa v měřené místnosti, zpravidla děrovaným dnem dolů, ale není to podmínkou. Dno sondy nesmí být ničím zakryté.

Senzor komunikuje přes jednoduché sériové drátové rozhraní UART a zároveň indikuje překročení nastaveného limitu koncentrace radonu sepnutím poplachového relé. Nastavení limitu lze provést pomocí UART nebo pomocí USB<->UART převodník pro TSRS (viz. příslušenství) a aplikace usbrADONview od výrobce, která je volně ke stažení <http://www.tesla.cz>. Defaultně nastavená hodnota limitu od výrobce je 200 Bq/m³.

Tyto rozhraní jsou určeny pro snadnou implementaci do vyšších celků třetích stran a integrátorů. Jsou vhodná pro integraci do inteligentních budov, průmyslových systémů a systémů kvality ovzduší. K senzoru je

vždy dodáván popis sériového rozhraní UART a protokolu pro snadný vývoj a implementaci programu obslužné jednotky. Popis je dostupný na stránkách výrobce <http://www.tesla.cz>.

3 Obsah balení

- Senzor radonu TSRS
- 2 kabelové koncovky do konektorů senzoru
- Instalační kryt
- Instalační držák sondy
- Návod k obsluze

4 Technické parametry

Produkt	Senzor radonu TSRS
Typové označení	042 127 193 000
Průměrná citlivost měření	0,25 imp/hod/Bq.m ⁻³ (metoda RaA+RaC; 15°C ÷ 30°C; rel. vlh. 20% ÷ 40%)
Rozsah měření	MDA – 100 000 Bq/m ³ ; MDA = 100 Bq/m ³ při 1 hodině měření nebo 20 Bq/m ³ při 24 hodinovém měření
Nejistota měření	< 13% při 300 Bq/m ³ a 1 hodině měření; < 3% při 300 Bq/m ³ a 24 hodinovém měření
Objem měřicí komory	0,176 dm ³
Rychlost odezvy	< 30 minut (RaA); < 3 hodiny (RaA + RaC)
Měřicí algoritmus	rychlý, méně přesný (počítáno z RaA) pomalý, více přesný (počítáno z RaA+ RaC)
Měření relativní vlhkosti	10 – 90 %
Měření teploty	od-20 do + 60 °C
Interval změny aktuální hodnoty Rn	každé 4 min
Interval uložení výsledků v senzoru	1 – 255 min, defaultně každou 1 hodinu
Kapacita paměti výsledků v senzoru	4096 (150 dní při 1 hodinových záznamech)
Napájení sondy	5-12VDC/max. 5mA
Max. spínaný výkon poplach. relé	250W DC/ 500W AC
Sériové rozhraní	UART (3V CMOS)
Indikace aktuální koncentrace radonu	krátkodobá (klouzavý průměr za 1 hodinu) dlouhodobá (klouzavý průměr za 24 hodin)
Rozměry	Ø 80 x 175 mm
Provozní podmínky	Teplota: -10°C až +40°C Doporučená relativní vlhkost: 10% - 75% Maximální relativní vlhkost: 0% - 99% Absolutní vlhkost: 5-20 g/m ³ *Zvýšená vlhkost snižuje výdrž nabitého akumulátoru *Nesmí dojít ke kondenzaci vody v komoře → chybné výsledky
Životnost detektoru	50-100 milionů impulsů; průměrná koncentrace 1000 Bq/m ³ ->12 let; 10 000 Bq/m ³ ->1 rok
Rekalibrace	Doporučujeme pravidelnou recalibraci přístroje u výrobce v rozmezí 1-2 let. V rámci záruční doby je jedna recalibrace u výrobce zdarma.

5 Návod k obsluze

Zapnutí a vypnutí:

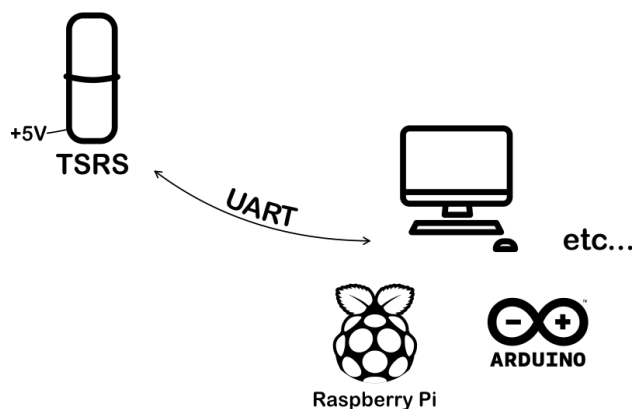
Sonda je zapnutá a autonomně měří koncentraci radonu pouze je-li připojené napájecí napětí +5V až +12V. Zapnutí sondy je signalizováno LED diodou „STAT“ dle tabulky níže. Při vypnutí napájení sonda ztrácí informaci o reálném čase, pokud je v sondě nastaven.

LED dioda „STAT“:

Signalizuje aktuální stav radonové sondy dle následující tabulky:

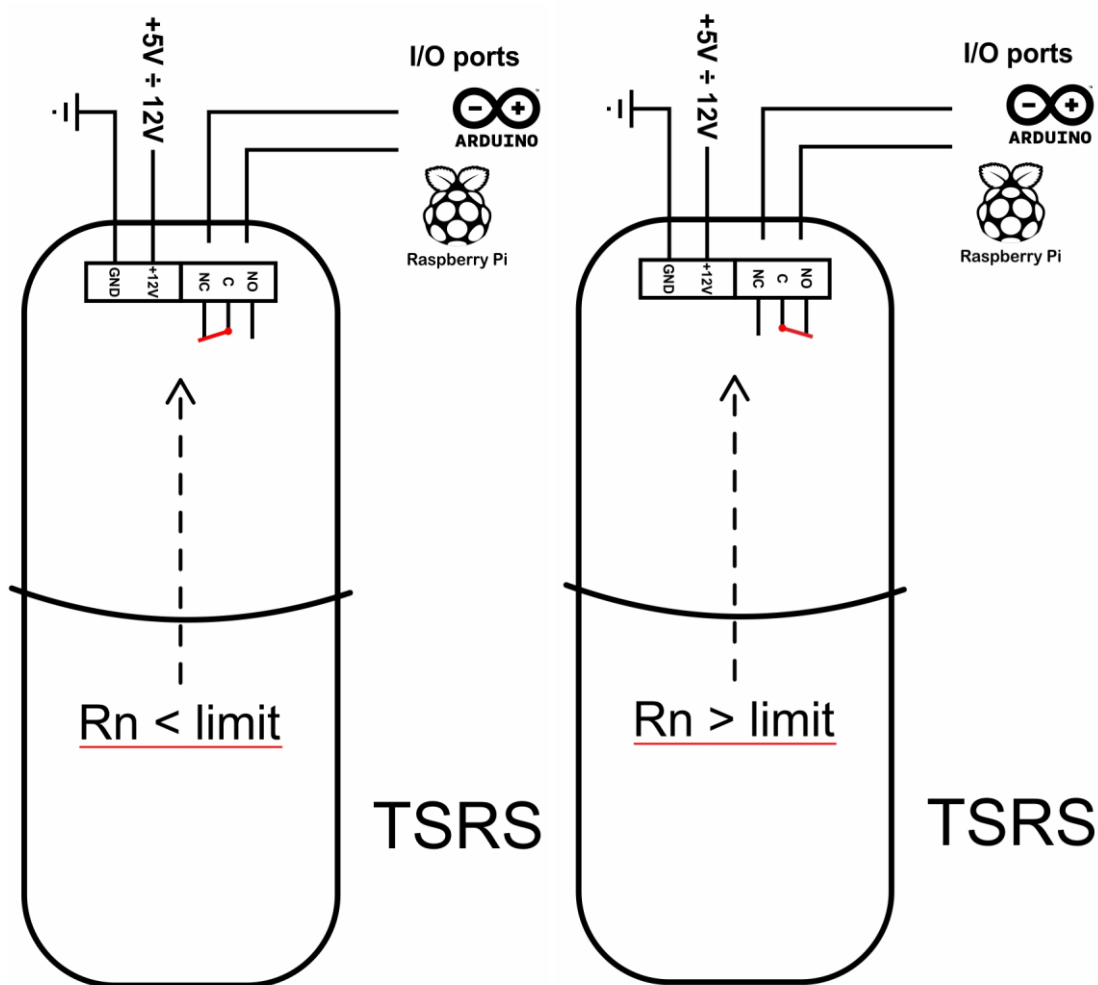
Barva	Popis
Zelená bliká po 5s	Sonda měří a pracuje správně
Žlutá bliká po 5s	Sonda měří, ale vykazuje potíže hardwaru – nízké napájecí napětí nebo chybu vysokého napětí v komoře (většinou při velmi vysoké vlhkosti v sondě nebo chvíli po zapnutí sondy)
Nesvítí	Není připojené vhodné napájení nebo je zařízení poškozené.

UART konektor je čtyřpólový, 2 póly pro obousměrná data (TxD, RxD) a dva póly jsou určeny pro stejnosměrné napájení (+5V, GND). Senzor je určen pro přímé propojení s procesorovou jednotkou na kratší vzdálenost (jednotky metrů) viz. obrázek. Pro napájení je možné použít libovolný pin „+5V“ nebo „+12V“, případně oba najednou a lze na ně přivést napájení v rozmezí +5V až +12V. Popis sériového rozhraní UART a protokolu pro snadný vývoj a implementaci programu obslužné jednotky je dostupný na stránkách výrobce <http://www.tesla.cz>. UART konektor lze nezávisle provozovat, aniž je či není využit/zapojen RELÉ konektor.

Schématický obrázek zapojení senzoru TSRS (UART)

RELÉ konektor je pětipólový, 3 póly pro kontakty relé (C, NO, NC) a dva póly jsou určeny pro stejnosměrné napájení (+12V, GND). Pro připojení senzoru postačí 4-vodičový kabel, kdy dva vodiče jsou napájení a jeden vodič je vždy na kontaktu C (Contact) a druhý na NO (Normally Open) nebo NC (Normally Close) dle významu a potřeby zapojení. Senzor je pak určen pro vzdálenou poplachovou signalizaci překročení limitu. Pro napájení je možné použít libovolný pin „+5V“ nebo „+12V“, případně oba najednou a lze na ně přivést napájení v rozmezí +5V až +12V. Na obrázku je znázorněn princip spínání relé, když změřená koncentrace radonu (aktuální hodinový klouzavý průměr) překročí nastavený „limit“ v sondě a opačně. Spínání a rozepínání relé je provedeno s 10% hysterezí okolo poplachového limitu hodnoty koncentrace radonu. RELÉ konektor lze nezávisle provozovat, aniž je či není využit/zapojen UART konektor.

Schématický obrázek principu zapojení senzoru TSRS (RELÉ)

Montáž/Instalace

V balení sondy je k dispozici krytka kabelových koncovek. Po připojení kabelů, ji lze volně nasadit na vrch sondy a zakrýt tak kabelové koncovky. Celou sondu lze umístit na zeď pomocí přibaleného držáku viz. obrázky.

6 Prohlášení o shodě

Prohlášení o shodě výrobce TESLA dodá na vyžádání. V případě zájmu se informujte u kontaktů na webu www.tesla.cz.

7 Servis

Opravu a servis provádí pouze výrobce TESLA.

TESLA
Rubeška 215/1
190 00 Praha 9 - Vysočany
www.tesla.cz

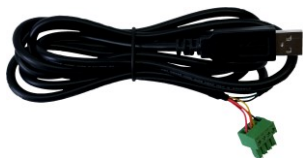
8 Záruka

- Na tento přístroj získáváte záruku v trvání 24 měsíců od data zakoupení.
- V případě uplatnění záruky se spojte se servisním oddělením.
- Záruční plnění se vztahuje na vady materiálu nebo výrobní vady, nikoli na škody způsobené při dopravě a manipulaci a při nevhodném zacházení.
- Při nesprávném a neodborném používání popř. při porušení pečeti záruka zaniká.
- Záručním plněním se záruční doba prodlužuje o dobu opravy.
- S výrobkem se musí po ukončení životnosti zacházet jako s elektronickým odpadem.

9 Příslušenství

Příslušenství k radonové sondě je samostatně k dostání u výrobce www.tesla.cz nebo distributora.

USB<->UART převodník pro TSRS

Kabel pro snadné SW testování nebo možnost se připojit přes aplikaci usbRADONview na www.tesla.cz .

Revize dokumentu

Revize	Datum	Poznámky
Rev.1:	31. 1. 2018	První vydání
Rev.2:	1. 9. 2019	Relé a Status LED